Maastricht University Leading in Learning!

Ingrijpen op Gezondheidsachterstanden: praktijkvoorbeelden

Prof. Dr. Ir. Maria Jansen

10 maart 2017

caphri School for Public Health and Primary Care

GGD ZUID LIMBURG

Leeftijd waarop mannen hun gezondheid nog als goed ervaren

Levensverwachting bij geboorte, bij mannen

Bron: CBS 2012

Volksgezondheid Toekomst Verkenning
RIVM

Lokaal Beleid
(gemeente)
Inspectie voor de Gezondheidszorg

Landelijke nota
VWS

regionale
Volksgezondheid Toekomst Verkenning
GGD

Academische werkplaatsen ZonMw

Jeugd, Diversiteit in het Jeugdbeleid en Publieke Gezondheid Jeugd

GGD ZUID LIMBURG

De 'achterstand' verklaren

- Onvoldoende onderzoek naar aspecten op micro- en super macro-niveau
- Onderwijsexpansie: hogeropgeleiden zeer diverse groep, lageropgeleiden homogener
- Een kloof van alle tijden: psychologisch ervaren statusverschil

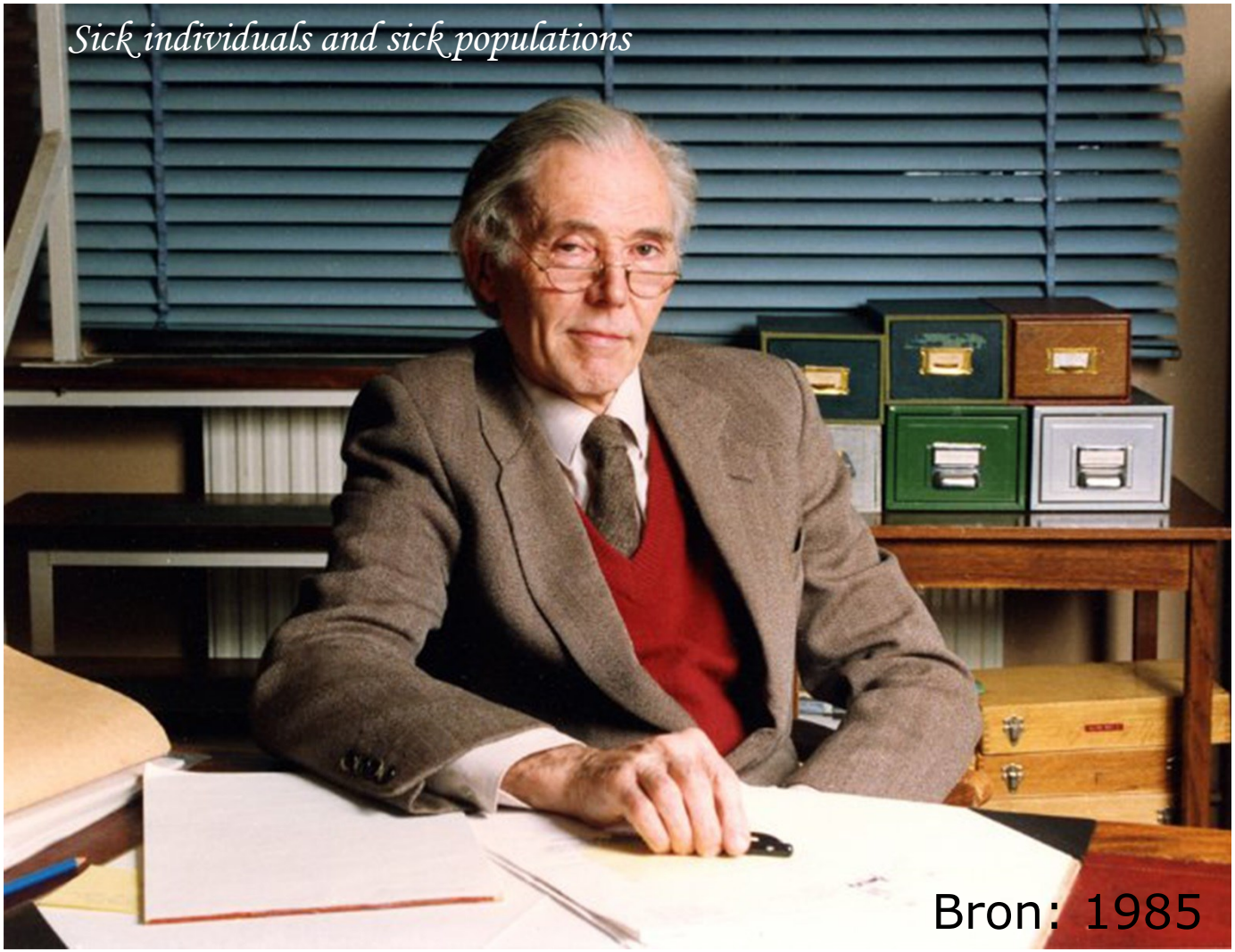
Sick individuals and sick populations
Bron: 1985

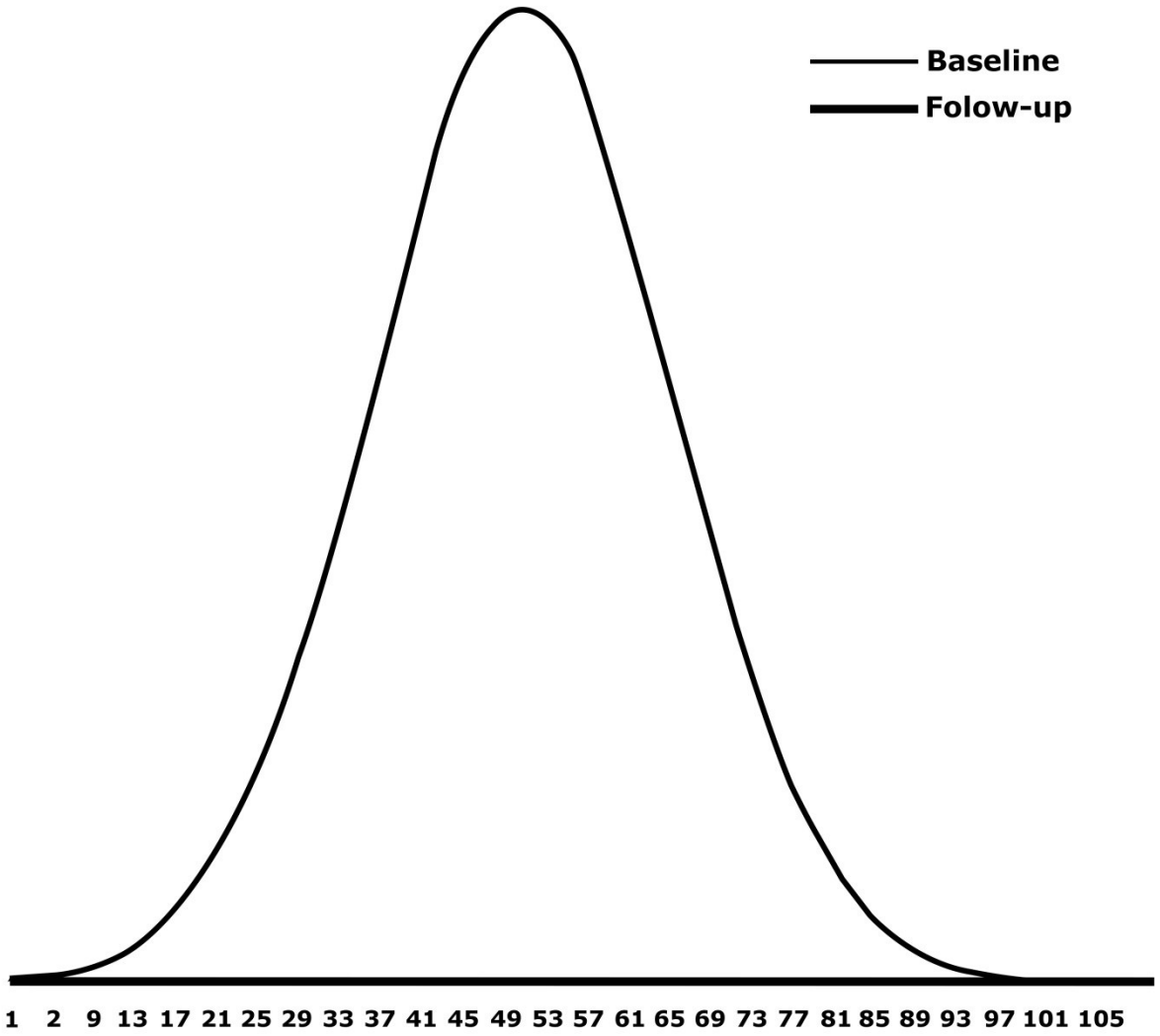
Baseline
Folow-up
1 2 9 13 17 21 25 29 33 37 41 45 49 53 57 61 65 69 73 77 81 85 89 93 97 101 105

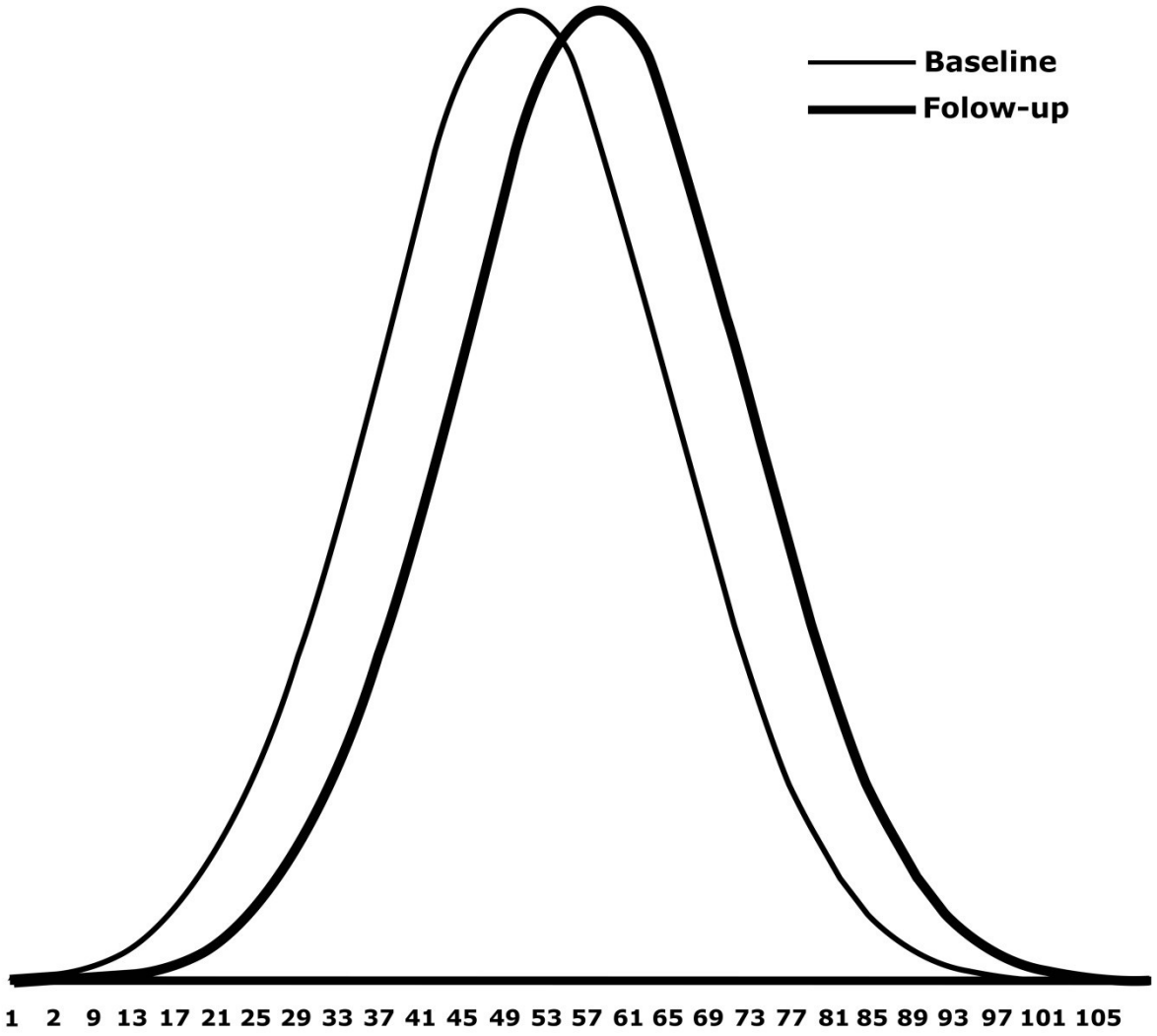
Baseline
Folow-up
1 2 9 13 17 21 25 29 33 37 41 45 49 53 57 61 65 69 73 77 81 85 89 93 97 101 105

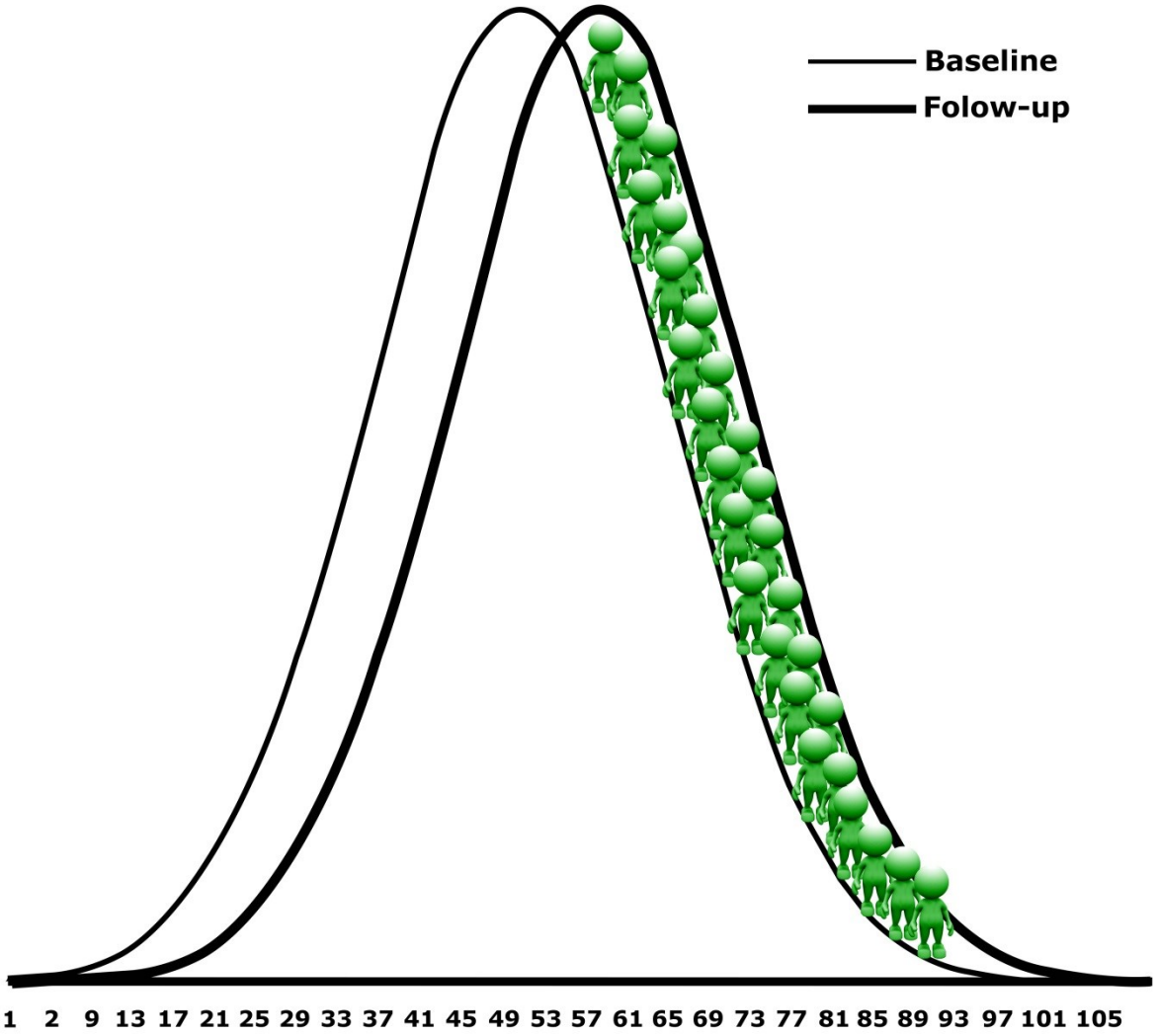
Baseline
Folow-up
1 2 9 13 17 21 25 29 33 37 41 45 49 53 57 61 65 69 73 77 81 85 89 93 97 101 105

Lokale overheid en populatiegericht gezondheidsbeleid in het belang van een vitale samenleving: 2 voorbeelden

Schoolomgeving: levert een bijdrage aan terugdringen SEGV?

Buurtomgeving: levert een bijdrage aan terugdringen SEGV?

Maastricht University Leading in Learning!

Kennis/As Limburg
Groeimotor van de regio

De **Gezonde** Basisschool van de **toekomst**

movare onderwijsstichting

7:30 uur		Voorschoolse opvang	
8:00 uur		**Gezond ontbijt**	
8:30 uur	**1 uur onderwijstijd**	**START SCHOOLDAG**	Bewegen Culturele activiteiten
9:30 uur	**2 uur onderwijstijd**	**KERNVAKKEN**	Lezen Taal Rekenen Wereldoriëntatie
11:30 uur		**Gezonde lunch**	Bewegen Culturele activiteiten ICT
14:00 uur	**2 uur onderwijstijd**	**KERNVAKKEN**	Lezen Taal Rekenen Wereldoriëntatie
16:00- 18:00 uur		**EINDE SCHOOLDAG**	Buitenschoolse Opvang Culturele activiteiten Huiswerkbegeleiding Rust en ontspanning

Filmpje Wereldwijs

OBS Wereldwijs 9 september 2016.mp4

De Gezonde Basisschool van de toekomst’. Wilt u ook zien wat we hebben gemeten en gevonden bij de eerste meting? Bekijk dan het filmpje via deze link: https://youtu.be/llpH08yJU1g

© Copyright 2015 Dagblad De Limburger / Limburgs Dagblad.
Het auteursrecht, ook ten aanzien van artikel 15 AW, wordt
uitdrukkelijk voorbehouden. Zaterdag, 10 oktober 2015

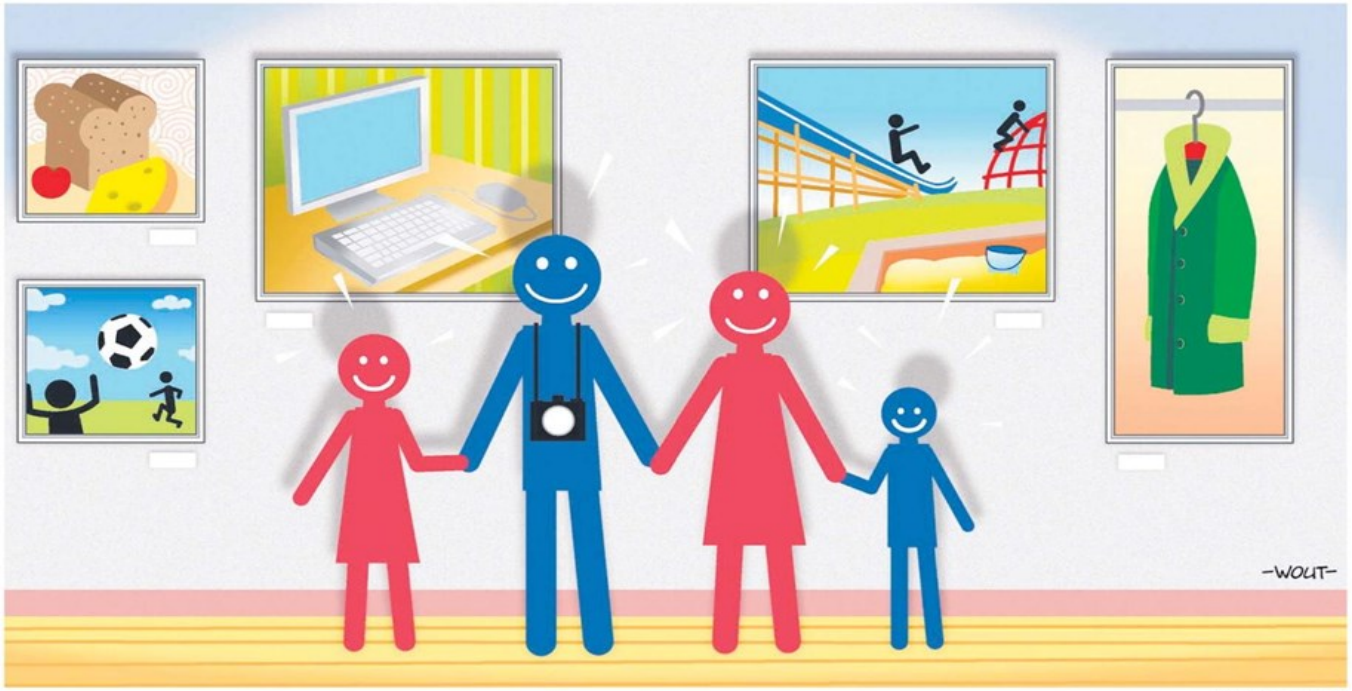

Illustratie **Wout Paulussen**

Sprekende beelden

Vaals is samen met de GGD Zuid-Limburg en de Universiteit Maastricht een opvallend armoedeproject begonnen. Gezinnen die moeite hebben rond te komen, wordt gevraagd met foto's praktische belemmeringen of toekomstwensen in beeld te brengen. „Ook hier geldt: een beeld zegt vaak meer dan duizend woorden."

door **Ronald Colée**

Het is een uit de VS overgewaaid middel om mensen die vaak niet gehoord worden een stem te geven: *photo voice*. Simpel gezegd: met beelden uitdrukken wat je met woorden niet zo goed lukt.
De gemeente Vaals, de GGD Zuid-Limburg en de Universiteit Maastricht gaan deze 'fotostem' toepassen om voor het landelijke Nuts Ohra-project (zie kader) de praktijk bijna twee keer zoveel als gemiddeld in Nederland. Vaak zijn die mensen niet zo goed in het verwoorden van hetgeen waar ze dagelijks tegenaan lopen en weten ze ook niet goed welke weg te bewandelen om daar verandering in te brengen", zegt projectleider Marjolein Wassenberg van de gemeente Vaals. „Het gaat vaak om een kwetsbare groep mensen. Soms ook nog laagopgeleid of met laaggeletterdheid kampend. Vandaar dat we voor dit middel kiezen."
Volgens Kelly Stessen, junior onderzoeker bij de GGD Zuid-Limburg, kunnen zich vóór 1 november bij ons aanmelden, waarna een intakegesprek volgt. Waarbij 'kind' overigens een rekbaar begrip is. Het kan ook om een hoogbejaarde moeder met een inwonende vrijgezelle zoon gaan. Na dit kennismakingsgesprek krijgen de deelnemers ongeveer een à anderhalve week de tijd om foto's te maken. Daarna volgt een tweede gesprek waarin de verhalen achter deze plaatjes beschreven worden." Stessen benadrukt dat de foto's gewoon met een smartphone gemaakt kunnen worden. „Kinderen en ook die niet van beroep fotograaf zijn, kunnen prachtige foto's maken. Het is niet zo dat we de allermooiste plaatjes willen hebben. Het gaat om de verhalen die erachter schuilgaan."

Gezamenlijke thema's

Uit de gemaakte foto's worden samen de twee of drie belangrijkste afbeeldingen gekozen die in een derde gesprek samen met de meest prominente foto's van andere deelnemers in groepsverband worden besproken. Wassenberg: „Uiteindelijk moeten al deze beelden samen ergens eind december tot een tentoonstelling in het gemeentehuis van Vaals gaan leiden. Een expositie die voor alle inwoners van Vaals te bezichtigen is en waar wethouders, ambtenaren en andere beleidsmakers twee of drie hoofdpunten uit kunnen herleiden. Voor deze punten moet uiterlijk 1 februari een plan van aanpak bij het het Nuts Ohra-fonds worden ingediend om zo een vervolgsubsidie voor drieënhalf jaar in de wacht te slepen. Een plan en aanpak waarbij de deelnemers als ervaringsdeskundigen ook nauw betrokken zullen worden."
Volgens Wassenberg is dit project zeker niet bedoeld om stiekem bij de mensen binnen te gluren of aapjes te kijken. „Natuurlijk vraag je deze mensen naar wat hen belemmert, maar je vraagt hen ook naar mogelijke ideeën en oplossingen. Waar ze vrolijk van worden, kracht uit putten. Is dat een winterjas voor hun kind of een computer om huiswerk op te maken? Die keuze laten we geheel aan de mensen zelf over. We gaan hen niet in een bepaalde richting sturen."
Stessen vult aan dat het niet meteen om de aanleg van een speeltuin hoeft te gaan, maar ook om kleinschaligere zaken: het lidmaatschap van een sportclub of deelname aan een schoolreisje. Ze heeft geen idee hoe groot de animo onder kansarme inwoners van Vaals zal zijn, maar hoopt op ongeveer zeven à tien deelnemers. Om hen over de streep te halen wacht ieder van hen een cadeaubon van vijftentwintig euro. „Een VVV-bon. Vrij

Maastricht UMC+

Maastricht University

link naar het filmpje van Gezond in… gemaakt tijdens het werkbezoek van ambassadeur Rinda den Besten in Vaals.
https://www.youtube.com/watch?v=YWZbaDenfbQ

Kenmerken aanpak

- Integraal: intersectorale benadering vooral ook buiten de gezondheidssector
- Systeemaanpak
- Populatiegericht
- Veranderen sociale norm
- Verleiden tot gezond gedrag
- Langjarig: een beweging in gang zetten

Ik dank u voor uw aandacht